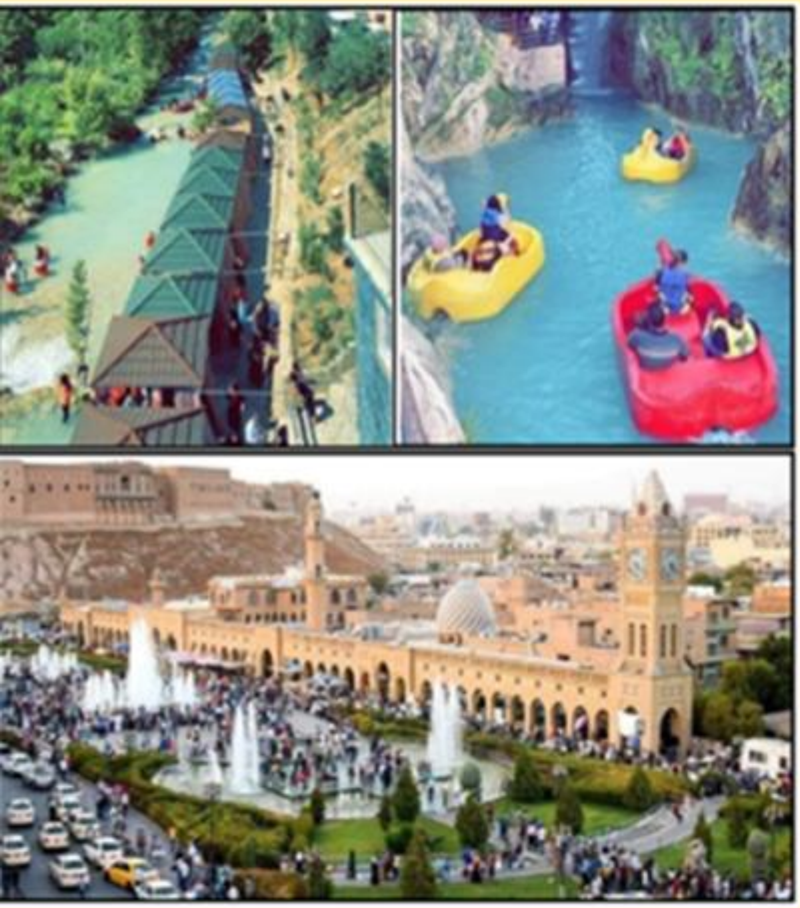

حکومەتی هەرێمی کوردستان

وەزارەتی پلاندانان

دەستەی ئاماری هەرێمی کوردستان

ئاماری یەکە گەشتیاریەکان لە هەرێمی کوردستان

2013 - 2020

بەشی ئاماری بازرگانی

ئاب 2024

حکومەتی هەرێمی کوردستان
وەزارەتی پلاندانان
دەستەی ئاماری هەرێمی کوردستان

ئاماری یەکە گەشتیارییەکان لە هەرێمی کوردستان

2013-2020

بەشی ئاماری بازرگانی

ئاب 2024

© ئاب 2024

مافی چاپکردن و بڵاوکردنەوەی پارێزراوە

لەکاتی لێوەرگرتنی زانیاری لەم ڕاپۆرتە تکایە وەك ئەوەی لە خوارەوە پێشنیارکراوە ئاماژەی پێبکە:

دەستەی ئاماری هەرێم 2024، بەشی ئاماری بازرگانی، ڕاپۆرتی ئاماری یەکە گەشتیارییەکان لە هەرێمی کوردستان

بۆزانیاری زیاتر پەیوەندی بکە بە:

ناونیشانی ماڵپەڕی ئەلیکترۆنی: www.krso.gov.krd

پۆستی ئەلیکترۆنی: Contact@ krso.gov.krd

مۆبایل: 07508963143

زنجیرە: 85

پێشکەشە

بەهۆی دەوڵەمەندی هەرێمی کوردستان بە دیمەن و سروشتی جوان و هەبوونی شوێنەوار, گەشتیارێکی زۆر ڕوو لەم هەرێمە دەکەن. کەرتی گەشتیاری بەشێکی گرنگ لە ئابووری هەرێمی کوردستان پێك دێنێت, بۆیە حکومەتی هەرێمی کوردستان هەوڵی داوە زیاتر گرنگی بەم کەرتە بدات لەڕێگەی کردنەوەی دەستەی گشتی گەشتیاری بە مەبەستی ڕاکێشانی کۆمپانیای گەشتیاری بیانی و ناوخۆیی و سەرمایەداران بۆ دروستکردنی پرۆژەی گەشتیاری.

هەبوونی داتایەکی دروست و باوەڕپێکراو ڕۆلێکی بەرچاوی هەیە لە سەرخستنی هەر پرۆژەیەك. هەربۆیە دەستەی ئاماری هەرێمی کوردستان لەو هەوڵەدایە کە زانیاری و داتای فرە لایەن بخاتە بەردەست پلاندانەران و بڕیاردەران بۆ سەرخستنی پرۆژەکان و گەیشتن بە ئامانجەکان لە پێناو بەرژەوەندی وڵات. کەرتی گەشتیاری یەك لەو کەرتانەیە کە ڕۆلێکی گرنگی هەیە لە پێشخستنی ئابووری هەر وڵاتەك لە ڕێگای ڕاکێشانی پارەی بیانی و دروستکردنی هەلی کار و بەشداری لە کۆبەرهەمی ناوخۆیی.

دەستەی ئاماری هەرێمی کوردستان سوپاس و پێزانینی خۆی ئاراستەی بەڕێوەبەر و کارمەندانی بەشداربووی ئەم ڕووپێوەی دەکات لە دەستەی ئامار و ئاماری پارێزگاکان کە بە هەول و ماندوبوونی ئەم بەڕێزانە توانرا ئەم ڕووپێوە بە شێوەیەکی دروست و زانستیانە ئەنجام بدرێت. هەروەها سوپاس و پێزانینی خۆی ئاراستەی دەستەی گشتی گەشت و گوزاری هەرێم و دەستەی پارێزگاکان دەکات کە هاوکارمان بوون لە ئەنجامدانی ئەم ڕووپێوە. سوپاسی بێپایان بۆ هەموو خاوەن یەکە گەشتیارییەکان کە هاوکار بوون لەگەڵ تیمەکان لە پڕکردنەوەی پرسیارنامەکان.

ناوەڕۆك

پێشکەشە I
لیستی خشتەکان III
لیستی هێلکارییەکان IV
پێشەکی 1
ئامانج 2
پێناسەکان 2
دەرەنجامەکان 4

لیستی خشتەکان

خشتەی 1: ژمارەی یەکەکانی گەشتیاری بە پێی جور و گرۆپ لە هەرێمی کوردستان بۆساڵانی 2013-2020................. 4
خشتەی 2: کۆی گشتی ژمارەی یەکەکانی گەشتیاری لە هەرێمی کوردستان بۆساڵانی 2013-2020 5
خشتەی 3: ژمارەی چێشتخانە و چایخانەکان لە هەرێمی کوردستان بە پێی گرۆپ (ئەستێرەدار و مللی) بۆساڵانی 2013-2020 6
خشتەی 4: ژمارەی ژوور و قەروێلە لە یەکە گەشتیارییەکان لە هەرێمی کوردستان بۆساڵانی 2013-2020 7
خشتەی 5: ژمارەی یەکە گەشتیارییەکانی ئەستێرەدار, چێشتخانە و چایخانە, ژوور, قەروێلە, ژمارەی گەشتیار و توانای وەرگرتن لە سەر ئاستی هەرێمی کوردستان و پارێزگاکان و ئیدارەی گەرمیان بۆ ساڵانی 2018, 2019 , 2020 8
خشتەی 6: ژمارەی گەشتیاری هاتوو بۆ هەرێمی کوردستان لە سەر ئاستی هەرێمی کوردستان و پارێزگاکان و ئیدارەی گەرمیان لە 2013-2020 14
خشتەی 7: ژمارەی گەشتیاری هاتوو بۆ هەرێمی کوردستان بە پێی جۆری گەشتیار بۆ ساڵانی 2013-2019................ 17
خشتەی 8: ژمارەی گەشتیاری هاتوو بۆ هەرێمی کوردستان لە سەر ئاستی پارێزگا و ئیدارەی گەرمیان بۆ ساڵانی 18
خشتەی 9: ژمارەی گەشتیاری هاتوو بۆ هەرێمی کوردستان بە پێی جۆری گەشتیار لە سەر ئاستی پارێزگا و ئیدارەی گەرمیان لەساڵی 2020 19

لیستی هێلکارییەکان

هێلکاری 1: بەراووردی ژمارەی یەکەکانی گەشتیاری لە هەرێمی کوردستان بە پێی جوری یەکەی گەشتیاری لە 2013 -2020 4
هێلکاری 2: بەراووردی ژمارەی گشتی یەکەکانی گەشتیاری لە هەرێمی کوردستان لە نێوان ساڵانی 2013 -2020 5
هێلکاری 3: بەراوردی چێشتخانە و چایخانەکانی ئەستێرەدار و مللی لە هەرێمی کوردستان لە نێوان ساڵانی 2013-2020 6
هێلکاری 4 : بەراووردی ژمارەی ژوور و قەروێلە لەیەکە گەشتیارییەکان لە هەرێمی کوردستان لە نێوان ساڵانی............... 7
هێلکاری 5: بەراووردی ژمارەی یەکەکانی گەشتیاری ئەستێرەدار لە سەر ئاستی هەرێمی کوردستان و پارێزگاکان و ئیدارەی گەرمیان لە 2018,2019 و2020 9
هێلکاری 6: بەراوردی ژمارەی هۆتێلی ئەستێرەدار لە سەر ئاستی هەرێمی کوردستان و پارێزگاکان و ئیدارەی گەرمیان لە نێوان ساڵانی 2018-2020 10
هێلکاری 7: بەراوردی ژمارەی مۆتێل/ شووقە (ئەستێرەدار) لە سەر ئاستی هەرێمی کوردستان و پارێزگاکان و ئیدارەی گەرمیان لە نێوان ساڵانی 2018-2020 11
هێلکاری 8: بەراوودی ژمارەی گوندی گەشتیاری ئەستێرەدار لە سەر ئاستی هەرێمی کوردستان و پارێزگاکان و ئیدارەی گەرمیان لە نێوان ساڵانی 2018-2020.. 12
هێلکاری 9: بەراوودی ژمارەی چێشتخانە و چایخانەکانی ئەستێرەدار لە سەر ئاستی هەرێمی کوردستان و پارێزگاکان و ئیدارەی گەرمیان لە نێوان ساڵانی 2018-2020.. 13
هێلکاری 10: بەراووردی ژمارەی گەشتیاری هاتوو بۆ هەرێمی کوردستان لە نێوان 2013-2020 14
هێلکاری 11: بەراووردی ژمارەی گەشتیاری هاتوو بۆ هەرێمی کوردستان بە پێی پارێزگا و ئیدارەی گەرمیان لە نێوان 15
هێلکاری 12: ڕێژەی سەدی دابەشبوونی گەشتیاری هاتوو بۆ هەرێمی کوردستان بە پێی پارێزگا و ئیدارەی گەرمیان لە ساڵی2020.. 16
هێلکاری 13: ڕێژەی سەدی گەشتیاری هاتوو بۆ هەرێمی کوردستان بە پێی پارێزگا و ئیدارەی گەرمیان لە ساڵی 2019 ... 16
هێلکاری 14: بەراووردی گەشتیاری هاتوو بۆ هەرێمی کوردستان بە پێی جۆری گەشتیار بۆ ساڵانی 2013-2020 17
هێلکاری 15: ڕێژەی سەدی دابەشبوونی گەشتیاری هاتوو بۆ هەرێمی کوردستان بە پێی جۆری گەشتیار لە ساڵی 2020 .. 18
هێلکاری 16: بەراووردی ژمارەی گەشتیاری هاتوو بۆ هەرێمی کوردستان بە پێی پارێزگا و ئیدارەی گەرمیان لە نێوان ساڵانی 2018-2020.. 19
هێلکاری17 : بەراوردی گەشتیاری هاتوو بۆ هەرێمی کوردستان بە پێی جۆری گەشتیار لە سەر ئاستی پارێزگاکان و ئیدارەی گەرمیان لە ساڵی 2020 20
هێلکاری 18: بەراووردی گەشتیاری هاتوو بۆ هەرێمی کوردستان بە پێی جۆری گەشتیار لە سەر ئاستی پارێزگاکان و ئیدارەی گەرمیان لە ساڵی 2020 20

پێشەکی

کەرتی گەشتیاری لە هەرێمی کوردستان بەسەرچاوەیەکی گرنگی ئابووری هەژمار دەکرێت بەتایبەتی لە دوای ساڵی 2009 کە هاتنی گەشتیار بۆ هەرێمی کوردستان ڕوو لە زیاد بوون کرد. بە هۆی هاتنی گەشتیار و پێویستیان بە شوێنی مانەوە, یەکە گەشتیارییەکان دامەزران و ژمارەیان ڕوو لە زیادبوون کرد. پێویست بوو کە داتایەکی ڕاست و دروست هەبێت لە سەر ژمارەی یەکە گەشتیارییەکان و جۆرەکانیان و هەروەها ژمارەی گەشتیاران و توانای وەرگرتنی گەشتیار لەم شوێنانە بۆ ئەوەی بتوانرێت ئەم شوێنانە لە ڕووی چەندایەتی و چۆنیەتی ڕێکبخرێن. لە ساڵانی 2009, 2012, 2013 ڕووپێوی یەکە گەشتیارییەکان ئەنجامدرا و دوا ڕووپێوی یەکەکانی گەشتیاری لە ساڵی 2016 ئەنجامدرا و بەهۆی گرفتی دارایی نەتوانرا بەردەوامی بە ڕووپێوەکان بدرێت. ئەوەی ئێستا لەم ڕاپۆرتە دەخەینە ڕوو داتای ساڵەکانی 2013-2020 کە داتاکانی لە دەستەی گشتی گەشتیاری وەرگیراوە.

ئامانج

ئامانج لەم ڕاپۆرتە خستنەڕووی داتای ئامارییە سەبارەت بە کەرتی گەشتیاری لە هەرێمی کوردستان وەك سەرچاوەیەکی باوەرپێکراو بۆ هەموو ئەو کەس و لایانانە کە بە جۆرێك پەیوەندیدارن بە کەرتی گەشتیاری بە مەبەستی دانانی پلان و دەرکردنی بڕیاری دروست بۆ گەشەپێدان و بەرەوپێشبردنی کەرتی گەشتیاری لە هەرێمی کوردستان وەك ئامرازێك بۆ گەشەپێدانی ئابووری.

پێناسەکان

یەکەی گەشتیاری: ئاماژەیە بە شوێنی حەوانەوەی گەشتیار لە ماوەی گەشتەکەیدا کە پێك دێت لە ئوتیل, مۆتێل, شووقە و کۆمەڵگای گەشتیاری. لە هەرێمی کوردستان, یەکەی گەشتیاری بە پێی پۆلێنی خوارەوە دابەشکراوون:

ئەستێرەدار

بە پێی قەبارەی خزمەتگوزاری پێشکەشکراو دابەش دەکرێن بە سەر:

- **پلەی نایاب :** ئەو شوێنانەی هەڵگری پێنج ئەستێرەن
- **پلەی یەکەم:** ئەو شوێنانەی هەڵگری چوار ئەستێرەن
- **پلەی دووەم:** ئەو شوێنانەی هەڵگری سێ ئەستێرەن
- **پلەی سێیەم:** ئەو شوێنانەی هەڵگری دوو ئەستێرەن
- **پلەی چوارەم:** ئەو شوێنانەی هەڵگری یەك ئەستێرەن

بێئەستێرە (مللیی)

ئەم شوێنانە, هەروەك لە ناوەکە دیارە هەلگری ئەستێرە نین.

هوتێل: شوێنگرەوەی حەوانەوەی خەڵکانێکە لە جیاتیماڵی خۆیان کە هەموو پێداویستیەکی تێدایە وەکو قەروێلە بۆ نووستن، خواردنگە, گەرماو و ئاودەست. هوتێل لە نهۆم و ژووری زۆر پێك دێت. لەهەرێمی کوردستان, هوتێلەکان بە پێی قەبارە و جۆری خزمەتگوزارییەکان پۆڵین دەکرێن لە یەك ئەستێرە تاکو پێنج ئەستێرە.

مۆتێل: دامەزراوەیەکە بۆ دابینکردنی شوێنی حەوانەوە بۆ ڕێبواران لە سەر ڕێگاکانی دەرەوەی شار کە شوێنی وەستانی ئۆتۆمبیلی تیایە. بە پێچەوانەی هوتێل, مۆتێل لە یەك یان دوو نهۆم پێك دێت و خزمەتگوزارییەکانی کەمترە بە بەراوورد بە خزمەتگوزارییەکانی هوتێل. لە هەرێمی کوردستان مۆتێلەکان لە ناو شارەکانن و بە پێی جۆری خزمەتگوزاری پێشکەشکراو پۆلێن دەکرێن.

شووقەی گەشتیاری: دامەزراوەیەکی بازرگانیە بۆ دابین کردنی شوێنی حەوانەوە بۆ ڕێبوارەکان لەگەڵ دابین کردنی شوێنی خواردەمەنی و خزمەتگوزاری. شووقەی گەشتیاری بە پێی جۆری خزمەتگوزاری پێشکەشکراو پۆلین دەکرێن.

کۆمەڵگای گەشتیاری: ئەم کۆمەڵگایانە پێك دێن لە کۆمەڵێك خانووی گەشتیاری و تێدا جۆرەها خزمەتگوزاری حەسانەوە پێشکەش دەکرێن و لە ژێر سەرپەرشتی یەکەیەکی کارگێری تایبەت بەڕێوەدەبرێن و بەپێی جۆری خزمەتگوزاری پێشکەش کراو پۆلین دەکرێن.

ژوور: شوێنێکە لە ناو هۆتێل بۆ حەوانەوە و نووستن کە پێداویستی سەرەتایی گشتیاری تێدایە وەك قەروێلە, ساردکەرەوە و گەرماو و ئاودەست.

گەشتیار: ئەو کەسانەن کە بۆ مەبەستی جۆراوجۆر بۆ ماوەیەکی دیارکراو لە شوێنێك بۆ شوێنێکی تر گەشت دەکەن.

قەروێلە: ئەو کەرەستەیەیە لە ناو ژوورەکان لە یەکە گەشتیارییەکان بۆ مەبەستی نووستن و پشودانی گەشتیار بەکاردێت.

چێشتخانە و چایخانە: دامەزراوەیەکی بازرگانیە بۆ دابین کردنی خزمەتگوزاری و پێشکەشکردنی خواردن وخواردنەوە.

دەرەنجامەکان

خشتەی 1: ژمارەی یەکەکانی گەشتیاری بە پێی جور و گرۆپ لە هەرێمی کوردستان بۆساڵانی 2020-2013

ساڵ	هۆتێل			مۆتێل / شووقە			گوندی گەشتیاری		
	ئەستێرەدار	مللی	کۆی گشتی	ئەستێرەدار	مللی	کۆی گشتی	ئەستێرەدار	مللی	کۆی گشتی
2013	314	213	527	206	76	282	72	0	72
2014	385	191	576	248	87	335	75	0	75
2015	417	190	607	271	84	355	89	0	89
2016	430	190	620	271	84	355	91	0	91
2017	434	190	624	279	84	363	91	0	91
2018	435	190	625	258	90	348	88	0	88
2019	459	190	649	262	89	351	69	0	69
2020	420	190	610	230	89	319	52	0	52

هێلکاری 1: بەراووردی ژمارەی یەکەکانی گەشتیاری لە هەرێمی کوردستان بە پێی جوری یەکەی گەشتیاری لە 2013 - 2020

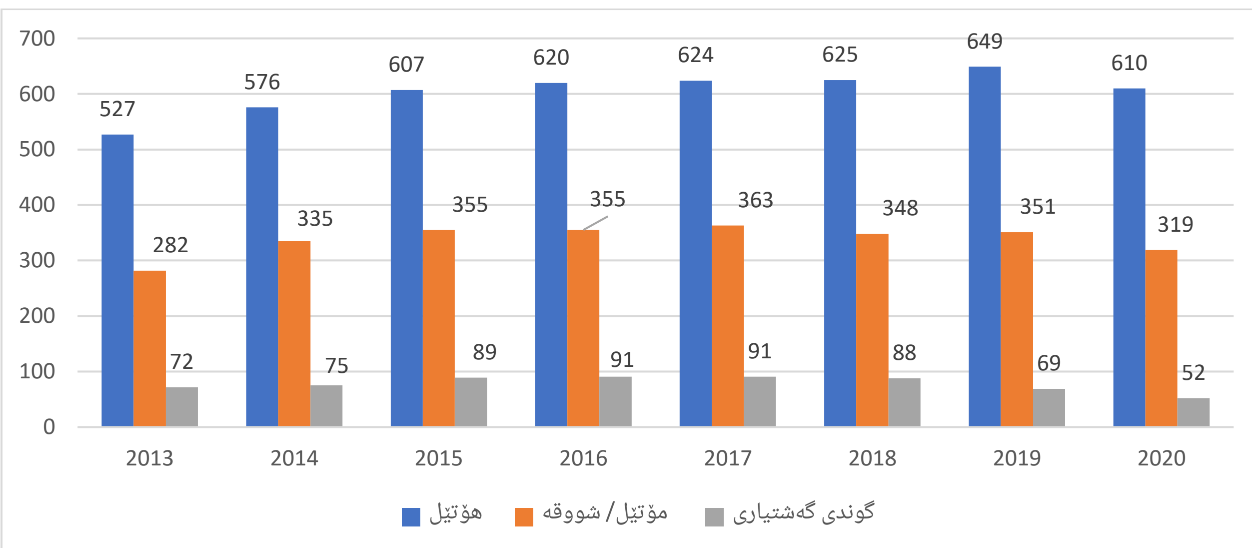

بە پێی داتای دەستەی گشتی گەشتیاری (هێلکاری 1), لە نێوان ساڵانی 2013-2020, لە هەرێمی کوردستان ژمارەی هۆتێلەکان زۆر بەرزترە لە جۆرەکانی تری یەکە گەشتیارییەکان (مۆتێل و گوندی گەشتیاری).

خشتەی 2: کۆی گشتی ژمارەی یەکەکانی گەشتیاری لە هەرێمی کوردستان بۆساڵانی 2013-2020

ساڵ	هۆتێل	مۆتێل / شووقە	گوندی گەشتیاری	کۆی گشتی
2013	527	282	72	881
2014	576	335	75	986
2015	607	355	89	1,051
2016	620	355	91	1,066
2017	624	363	91	1,078
2018	625	348	88	1,061
2019	649	351	69	1,069
2020	610	319	52	981

هێلکاری 2: بەراووردی ژمارەی گشتی یەکەکانی گەشتیاری لە هەرێمی کوردستان لە نێوان ساڵانی 2013 -2020

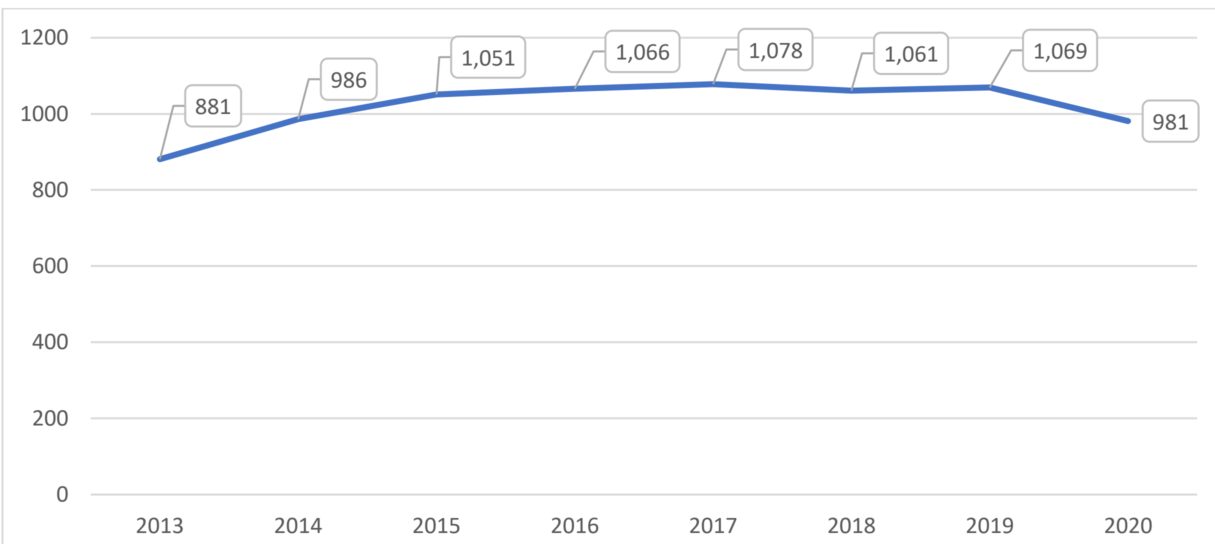

بە پێی داتای دەستەی گەشتیاری (هێلکاری 2), لە هەرێمی کوردستان, لە ساڵی 2017, ژمارەی یەکەکانی گەشتیاری بەرزترین ژمارەی تۆمار کردووە و نزمترین ژمارە لە ساڵی 2013 و 2020 و 2014 تۆمارکراوە یەك لە دوای یەك.

خشتەی 3: ژمارەی چێشتخانە و چایخانەکان لە هەرێمی کوردستان بە پێی گرۆپ (ئەستێرەدار و مللی) بۆساڵانی 2013-2020

ساڵ	ئەستێرەدار	مللی	کۆی گشتی
	چێشتخانە و چایخانە		
2013	537	1,012	1,549
2014	643	1,015	1,658
2015	764	1,015	1,779
2016	772	1,015	1,787
2017	799	1,015	1,814
2018	838	1,015	1,853
2019	1,343	1,015	2,358
2020	1,103	1,015	2,118

هێلکاری 3: بەراوردی چێشتخانە و چایخانەکانی ئەستێرەدار و مللی لە هەرێمی کوردستان لە نێوان ساڵانی 2013-2020

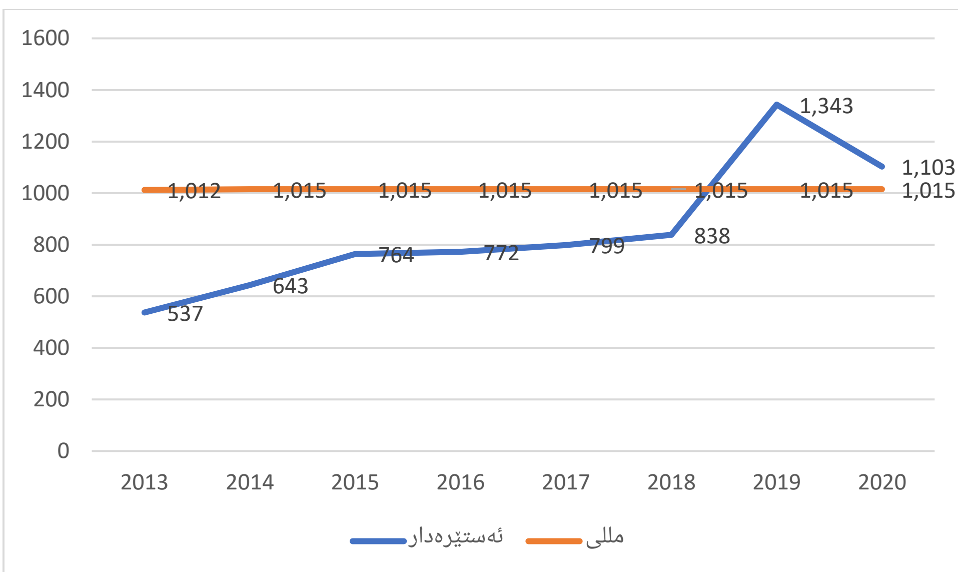

هێلکاری (3) پێشانددەدات کە ژمارەی چێشتخانەکانی ئەستێرەدار لە دوای ساڵی 2013 ڕوو لە زیادبوون دەکات و لەساڵی 2019 گەشتووە بەرزترین ئاستی خۆی و لە ساڵی 2020 بە ڕێژەی 17.9% نزم بویتەوە بە بەراورد بە 2019. سەبارەت بە چێشتخانە مللییەکان, پاش ساڵی 2013 هیچ گۆڕانکارییەك تۆمار نەکراوە.

خشتەی 4: ژمارەی ژوور و قەروێلە لە یەکە گەشتیارییەکان لە هەرێمی کوردستان بۆساڵانی 2013-2020

ساڵ	ژوور			قەروێلە		
	ئەستێرەدار	مللی	کۆی گشتی	ئەستێرەدار	مللی	کۆی گشتی
2013	14,658	3,859	18,517	34,067	9,949	44,016
2014	18,573	3,839	22,412	44,504	9,938	54,442
2015	21,187	3,839	25,026	53,614	9,938	63,552
2016	23,851	3,839	27,690	61,068	9,938	71,006
2017	24,228	3,839	28,067	61,172	9,938	71,110
2018	23,460	3,839	27,299	59,651	10,433	70,084
2019	23,820	3,839	27,659	60,371	10,433	70,804
2020	19,758	3,839	23,597	50,480	10,433	60,913

هێلکاری 4 : بەراووردی ژمارەی ژوور و قەروێلە لەیەکە گەشتیارییەکان لە هەرێمی کوردستان لە نێوان ساڵانی 2013-2020

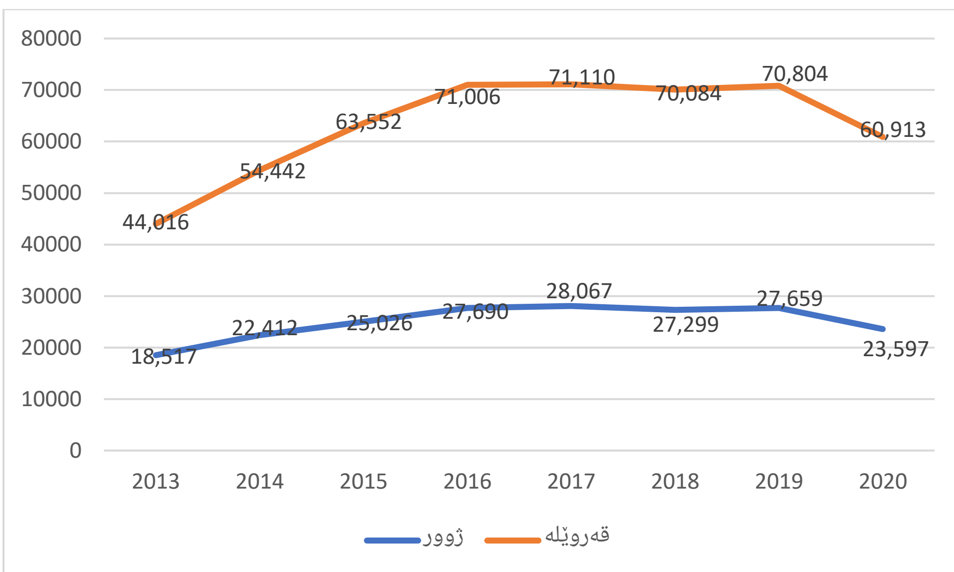

هەروەك دەبیندرێت (هێلکاری 4)، بەهۆی کەمبوونەوەی ژمارەی یەکە گەشتیارییەکان ژمارەی ژوورو قەروێلەش نزمبوویەتەوە پاش ساڵی 2017 کە بەرزترین ئاستی خۆی تۆمار کردووە.

خشتەی 5: ژمارەی یەکە گەشتیارییەکانی ئەستێرەدار, چێشتخانە و چایخانە, ژوور, قەروێلە, ژمارەی گەشتیار و توانای وەرگرتن لە سەر ئاستی هەرێمی کوردستان و پارێزگاکان و ئیدارەی گەرمیان بۆ ساڵانی 2018, 2019 , 2020

	ساڵ	هەولێر	سلێمانی	دهۆك	گەرمیان	کۆی گشتی هەرێم
هۆتێل	2018	280	81	70	4	435
	2019	284	98	74	3	459
	2020	279	78	60	3	420
مۆتێل	2018	123	75	58	2	258
	2019	104	108	49	1	262
	2020	93	86	50	1	230
گوندی گەشتیاری	2018	43	41	4	-	88
	2019	30	35	2	2	69
	2020	17	31	2	2	52
توانای وەرگرتن	2018	37,432	9,495	12,323	401	59,651
	2019	35,192	13,015	11,763	401	60,371
	2020	30,802	7,774	11,503	401	50,480
چێشتخانە و چایخانە	2018	372	310	149	7	838
	2019	425	628	260	30	1,343
	2020	423	437	221	22	1,103
ژوور	2018	14,614	4,359	4,359	119	23,460
	2019	13,494	6,128	4,079	119	23,820
	2020	11,299	4,391	3,949	119	19,758
گەشتیار	2018	1,644,942	1,007,296	358,520	46,884	3,057,642
	2019	1,983,391	1,140,760	618,638	47,194	3,789,983
	2020	630,340	61,026	150,000	4,381	845,747

هێلکاری 5: بەراووردی ژمارەی یەکەکانی گەشتیاری ئەستێرەدار لە سەر ئاستی هەرێمی کوردستان و پارێزگاکان و ئیدارەی گەرمیان لە 2018,2019 و2020

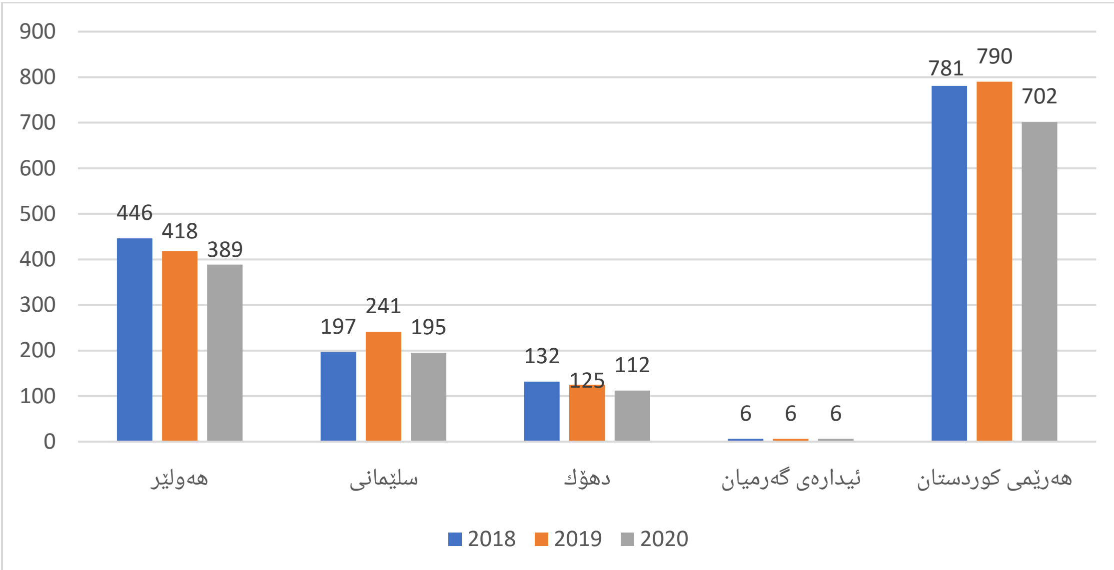

بەگشتی, لە ساڵی 2020, ژمارەی یەکە گەشتیارییەکان لە سەر ئاستی هەرێمی کوردستان بە ڕێژەی 11.13% نزم بوونەوە پیشـــان دەدات بە بەراوورد بە 2019 (هوتێل بە ڕێژەی 8.49%, مۆتێل و شـــوقە بە ڕێژەی 12.21% و گوندی گەشیاری بە ڕێژەی 2.46%). ژمارەی یەکە گەشتیارییەکان لە سەر ئاستی پارێزگاکانیش نزمبوونەوە پیشان دەدات (پارێزگای هەولێر نزیك بە 6.93%, پارێزگای ســـلێمانی 19.08% و پارێزگای دهۆك بە ڕێژەی 10.4%). هۆکاری ئەم نزمبوونەوە دەگەرێتەوە بۆ تێکچوونی باری ئابووری بەهۆی قە یرانی دارایی, هەروەها بڵاوبوونەوەی ڤایرۆســـی کۆرۆنا و قەدەغەی هاتوچۆ کە ڕێگر بوو بۆ جوڵەی گەشـــتیاری لە ناو هەرێم و لە نێوان هەرێمی کوردستان و پارێزگاکانی ناوەڕاست و باشووری عێراق و دەرەوەی عێراق.

هێلکاری 6: بەراوردی ژمارەی هۆتێلی ئەستێرەدار لە سەر ئاستی هەرێمی کوردستان و پارێزگاکان و ئیدارەی گەرمیان لە نێوان ساڵانی 2018-2020

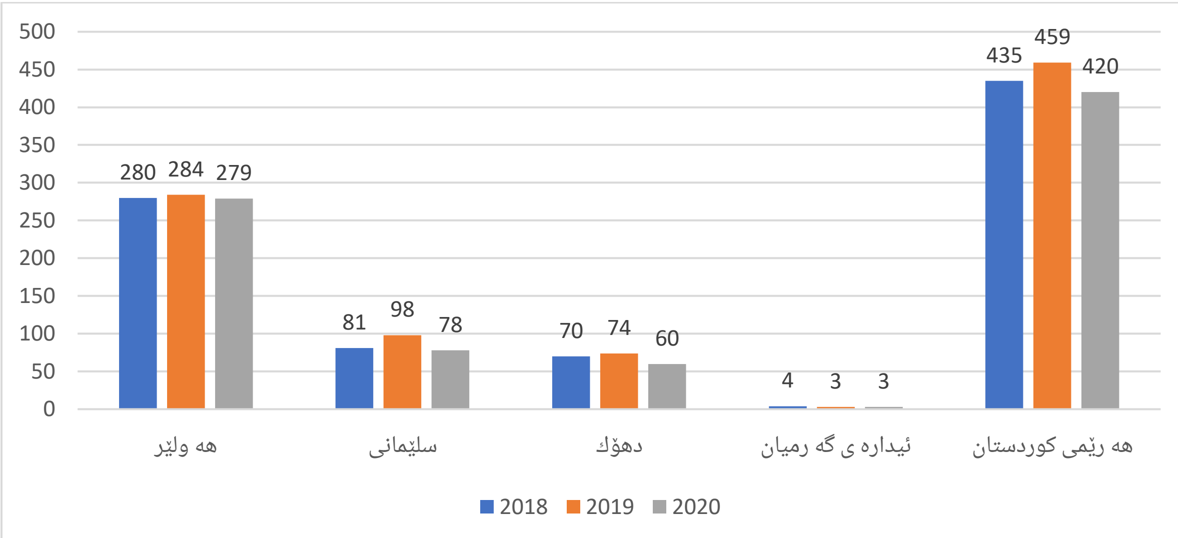

لە هێلکاری (6) دیارە, جگە لە ئیدارەی گەرمیان, لە سەر ئاستی هەرێمی کوردستان و پارێزگاکان, ژمارەی هۆتێلەکانی ئەستێرەدار لە ساڵی 2020 بە بەراورد بە ساڵی 2019 بەرەو نزمبوونەوە ڕۆیشتووە (هەرێمی کوردستان نزیکەی 8.5%, پارێزگای هەولێر نزیك بە 1.8%, پارێزگای سلێمانی 20.4% , پارێزگای دهۆك نزیك بە 19% و ئیدارەی گەرمیان بە بێ گۆڕانکاری).

هێلکاری 7: بەراوردی ژمارەی مۆتێل/ شووقە (ئەستێرەدار) لە سەر ئاستی هەرێمی کوردستان و پارێزگاکان و ئیدارەی گەرمیان لە نێوان ساڵانی 2018-2020

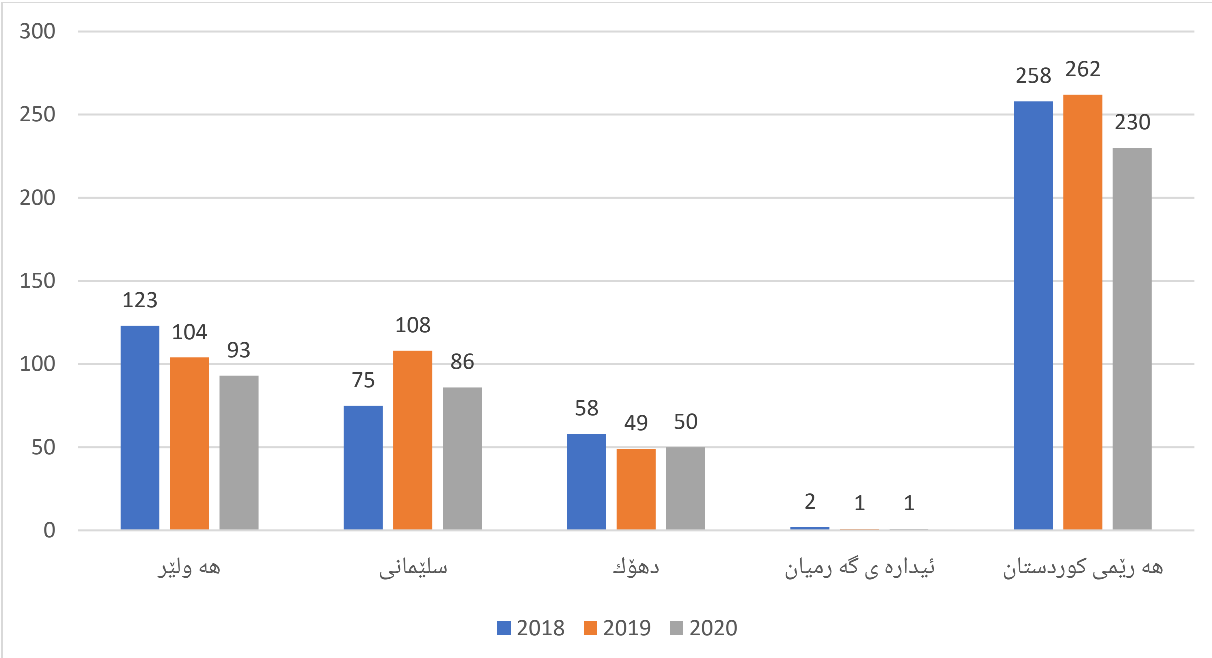

لە هێلکاری (7) دیارە, لە سەر ئاستی هەرێمی کوردستان, ژمارەی مۆتێلەکان لە ساڵی 2020 بە رێژەی 12.21% نزمبۆتەوە بە بەراوورد بە 2019, هەروەها لە پارێزگاکانی هەولێر و سلێمانیش نزمبوونەوە پێشان دەدات بە رێژەی 10.57% و 20.37% یەك لە دوای یەك, بەڵام پارێزگای دهۆك بە رێژەی 2.04% بەرزبوونەوەی تۆمار کردووە و لە ئیدارەی گەرمیان گۆڕانکاری ڕووی نەداوە. هەروەها گۆڕانکاری دەبینرێت لە ژمارەی مۆتێلەکان لە 2020 بە بەراوورد لە 2018 لە سەر ئاستی هەرێم (-10.85%) پارێزگای هەولێر (-24.39%), پارێزگای سلێمانی (14.66%), پارێزگای دهۆك (-13.79%) و ئیدارەی گەرمیان (-50%).

هێلکاری 8: بەراوودی ژمارەی گوندی گەشتیاری ئەستێرەدار لە سەر ئاستی هەرێمی کوردستان و پارێزگاکان و ئیدارەی گەرمیان لە نێوان ساڵانی 2018-2020

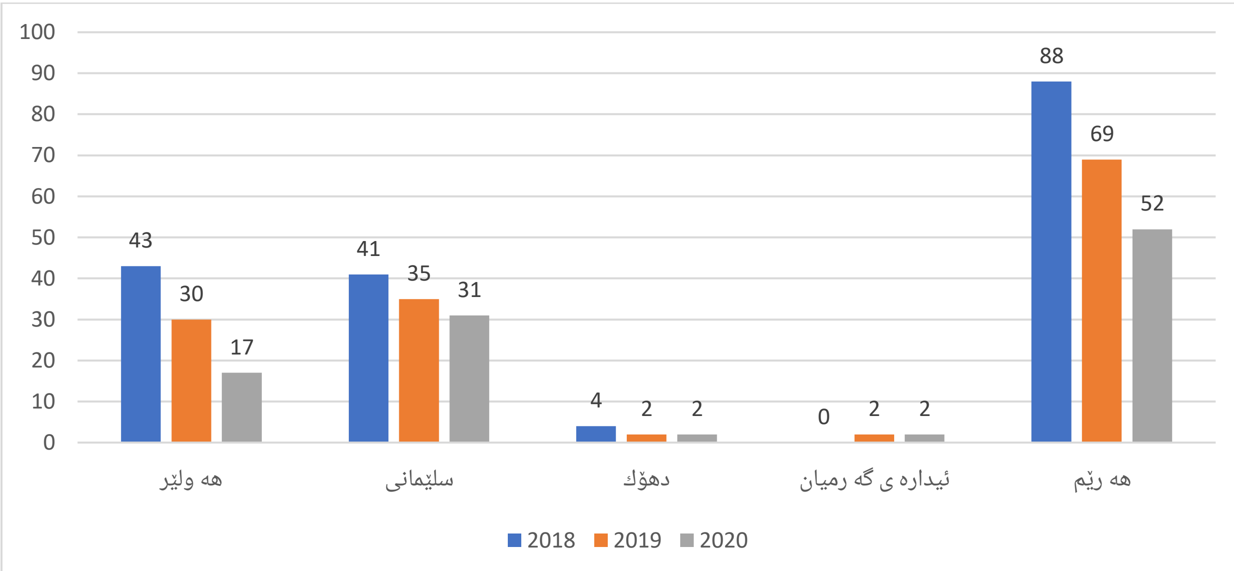

لە هێلکاری (8) دیارە, لە ساڵی 2020 بە بەراوورد بە ساڵی 2019, ژمارەی گوندی گەشتیاری لە سەر ئاستی هەرێمی کوردستان و پارێزگای هەولێر و سلێمانی نزمبووتەوە (هەرێم بە رێژەی 24.6%, پارێزگای هەولێر بە رێژەی 43.3% و پارێزگای سلێمانی بە رێژەی 11.4%) و لە پارێزگای دهۆك و ئیدارەی گەرمیان گۆڕانکاری ڕووی نەداوە. هەروەها, لە ساڵی 2020 بە بەراوورد بە ساڵی 2018, نزمبوونەوەی بەرچاو دەبیندرێت لە ژمارەی گوندی گەشتیاری لە سەر ئاستی هەرێمی کوردستان (40.9%) و پارێزگای هەولێر (60.46%) و سلێمانی (24.39%) و دهۆك (50%).

هێلکاری 9: بەراوودی ژمارەی چێشتخانە و چایخانەکانی ئەستێرەدار لە سەر ئاستی هەرێمی کوردستان و پارێزگاکان و ئیدارەی گەرمیان لە نێوان سالآنی 2018-2020

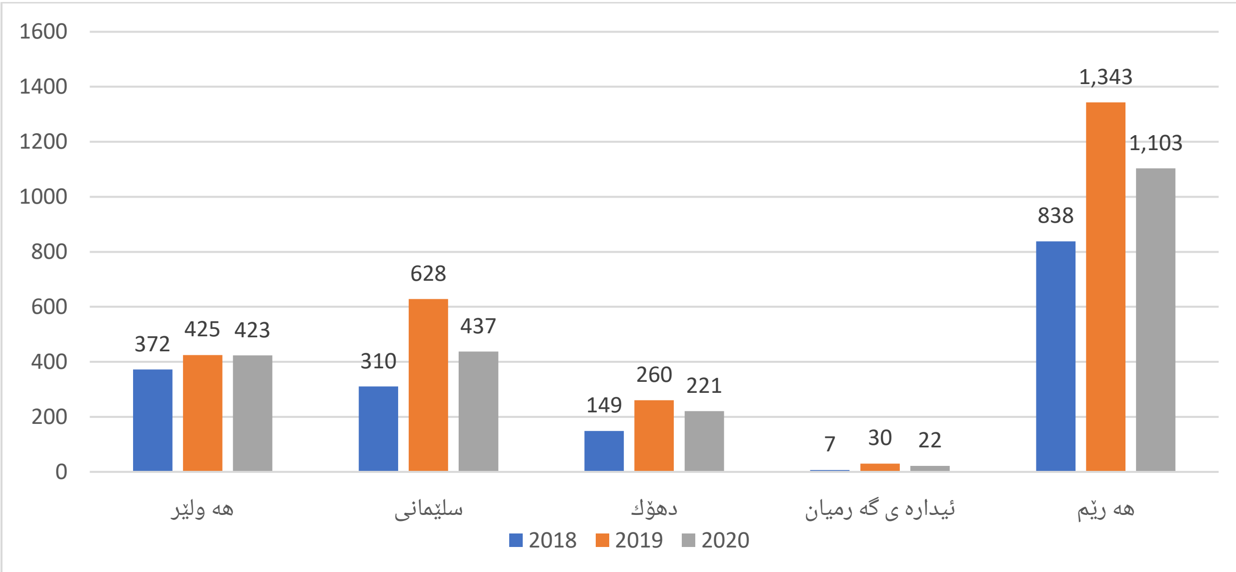

لە ساڵی 2020 بە بەراوورد بە ساڵی 2019, ژمارەی چێشتخانەکان و چایخانەکان لە سەر ئاستی هەرێمی کوردستان و پارێزگاکان و ئیدارەی گەرمیان دابەزینی بەخۆوە بینیوە (هەرێم بە رێژەی 17.87%, پارێزگای هەولێر بە رێژەی 0.47%, سلێمانی بە رێژەی 30.41%, دهۆك بە رێژەی 15% و ئیدارەی گەرمیان بە رێژەی 26.6%). هەروەها دەبینرێت کە ژمارەی چێشتخانە و چایخانەکان لە ساڵی 2020 بە بەراوورد بە 2018 بە شێوەیەکی بەرچاو بەرزبوویتەوە لە سەر ئاستی هەرێمی کوردستان هەروها لە سەر ئاستی پارێزگاکان و ئیدارەی گەرمیانیش (هێلکاری 7).

خشتەی 6: ژمارەی گەشتیاری هاتوو بۆ هەرێمی کوردستان لە سەر ئاستی هەرێمی کوردستان و پارێزگاکان و ئیدارەی گەرمیان لە 2013-2020

پارێزگا	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
هە ولێر	2,029,623	937,591	579,876	776,165	996,621	1,644,942	1,983,391	630,340
سلێمانی	444,807	333,478	146,498	728,823	733,358	1,007,296	1,140,760	61,026
دهۆك	444,414	229,630	49,639	88,390	279,875	358,520	618,638	150,000
ئیدارەی گە رمیان	33,183	28,735	6,238	10,022	90,356	46,884	47,194	4,381
کۆی گشتی هە رێم	2,952,027	1,529,434	782,251	1,603,400	2,100,210	3,057,642	3,789,983	845,747

هێلکاری 10: بەراووردی ژمارەی گەشتیاری هاتوو بۆ هەرێمی کوردستان لە نێوان 2013-2020

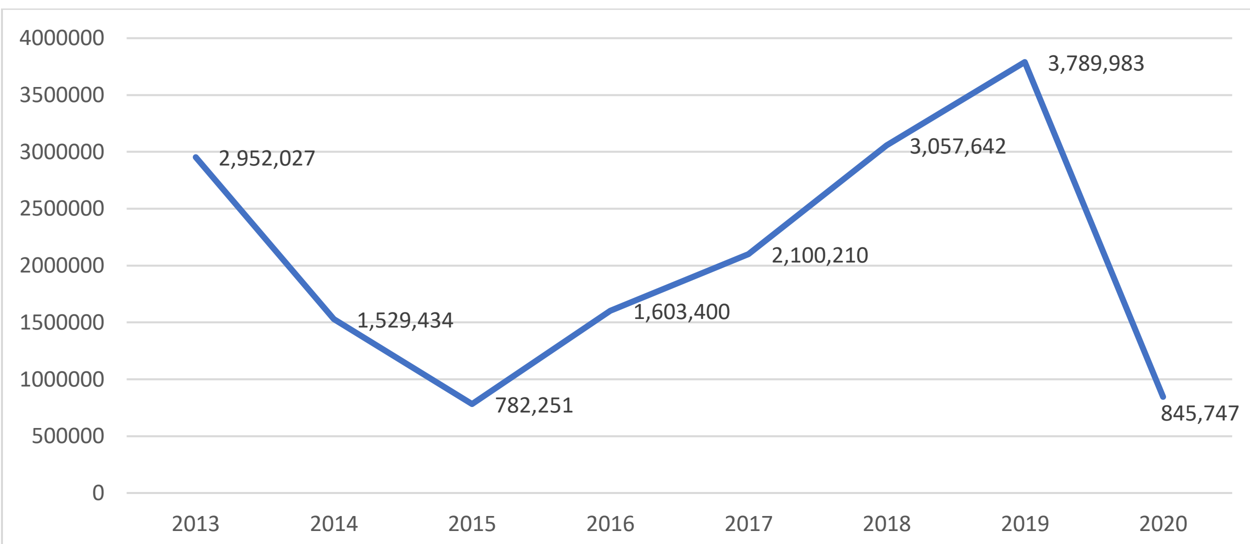

لە هێلکاری (10) هاتووە نزمترین ژمارەی گەشتیار کە هاتوون بۆ هەرێمی کوردستان لە ساڵی 2015 تۆمارکراوە و ئەم ژمارەیە بەردەوام لە بەرزبوونەوە دایە تاکو ساڵی 2019 و لە ساڵی 2020 بە ڕێژەیەکی بەرچاو دابەزیوە بە بەراوورد بە 2019 کە دەکاتە بە ڕێژەی 77.68% لە سەر ئاستی هەرێمی کوردستان.

هێلکاری 11: بەراووردی ژمارەی گەشتیاری هاتوو بۆ هەرێمی کوردستان بە پێی پارێزگا و ئیدارەی گەرمیان لە نێوان 2013-2020

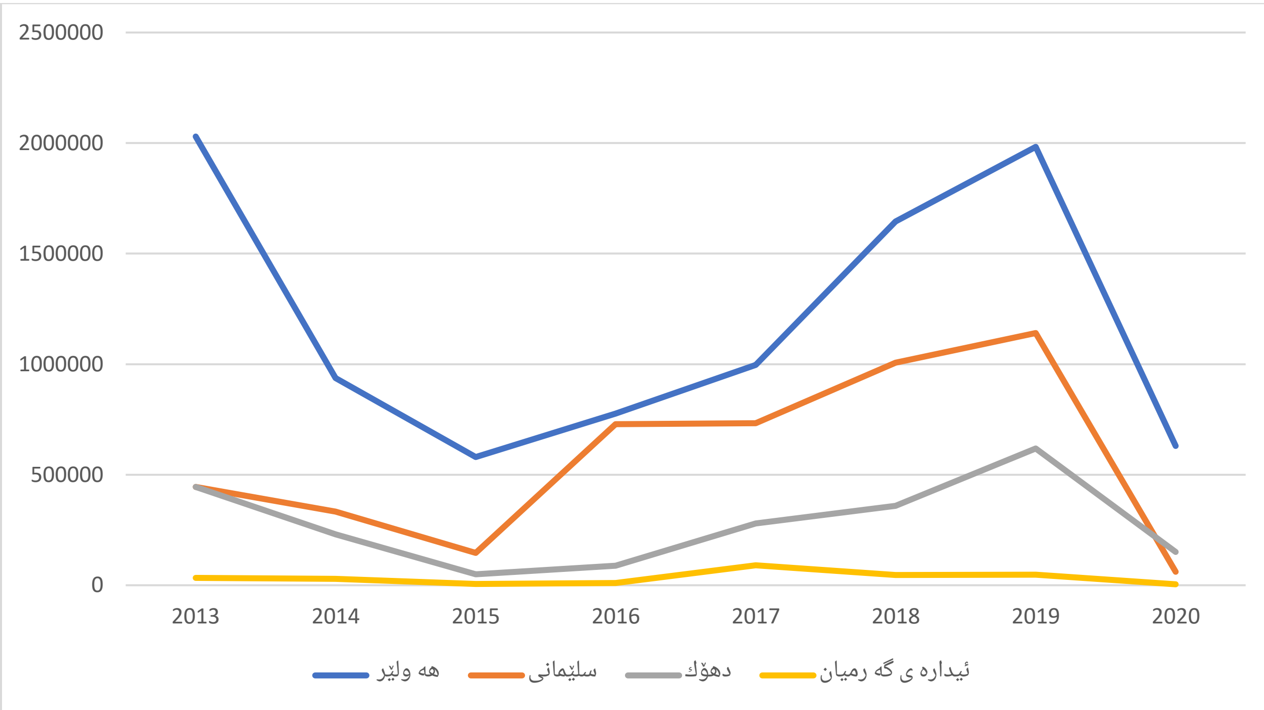

لە (هێلکاری 11), لە سەر ئاستی پارێزگاکان نزمترین ژمارەی گەشتیاری هاتوو بۆ هەرێمی کوردستان لە ساڵی 2015 تۆمارکراوە و لە ساڵی 2019 لە هەرسێ پارێزگای هەولێر و دهۆك و سلێمانی بەشێوەیەکی بەرچاو بەرزبۆتەوە و لە ساڵی 2020 دووبارە نزمبوونەوەیەکی بەرچاوی تۆمارکراوە. لە ساڵەکانی 2013 تاکو 2019, پارێزگای هەولێر بەرزترین ژمارەی گەشتیاری هاتوو تۆمار کردووە و پارێزگاکانی سلێمانی و دهۆك لە ڕێزبەندی دووەم و سێیەمدان, بەڵام پارێزگای دهۆك لە 2020 لە پێش پارێزگای سلێمانی هاتووە و پارێزگای هەولێر هەر لە ڕێزبەندی یەکەم دایە.

هێلکاری 12: رێژەی سەدی دابەشبوونی گەشتیاری هاتوو بۆ هەرێمی کوردستان بە پێی پارێزگا و ئیدارەی گەرمیان لە ساڵی2020

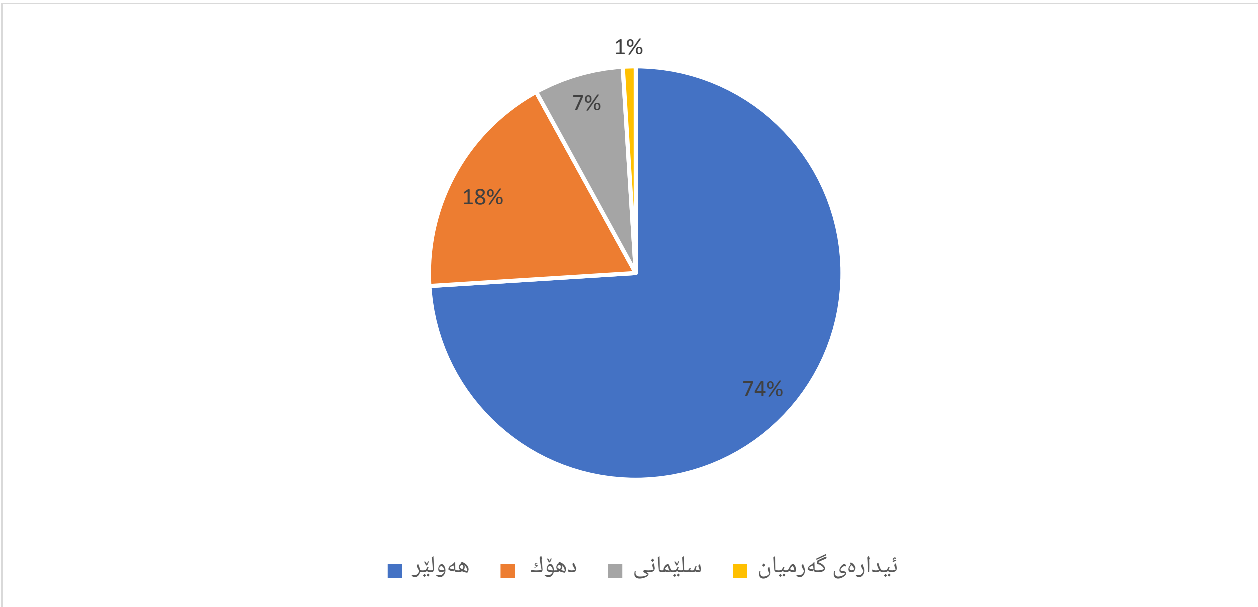

هێلکاری 13: رێژەی سەدی گەشتیاری هاتوو بۆ هەرێمی کوردستان بە پێی پارێزگا و ئیدارەی گەرمیان لە ساڵی 2019

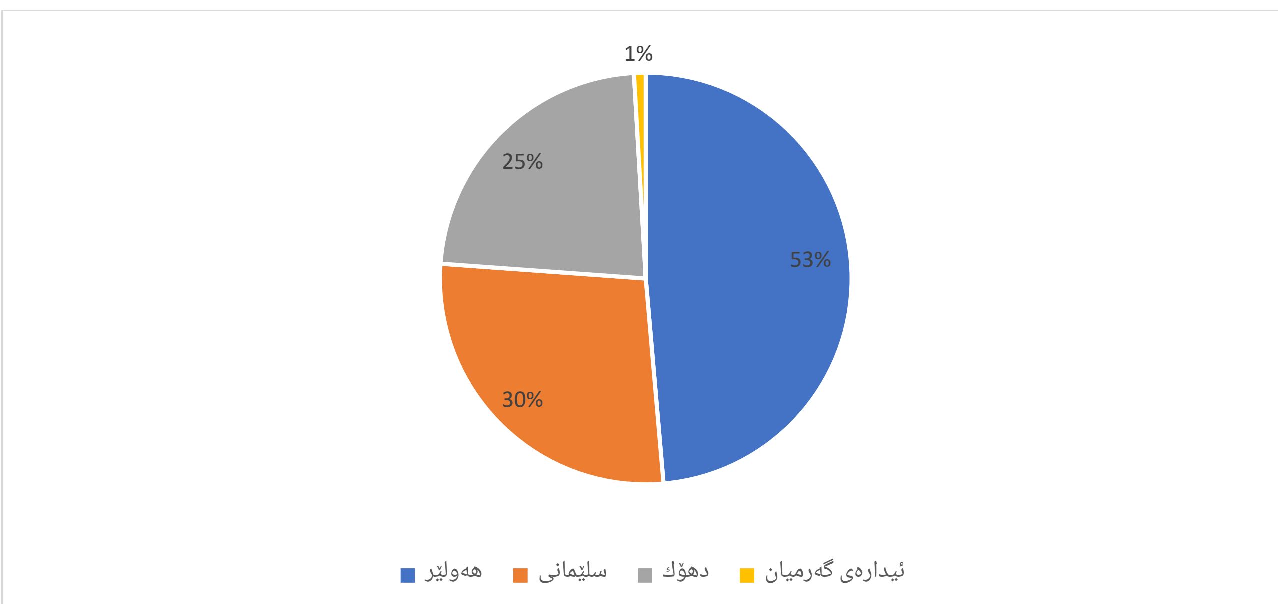

خشتەی 7: ژمارەی گەشتیاری هاتوو بۆ هەرێمی کوردستان بە پێی جۆری گەشتیار بۆ ساڵانی 2013-2019

جۆری گەشتیار	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ناوخۆ	459,847	273,326	171,445	383,340	420,042	611,528	757,998	92,614
باشوور و ناوەڕاستی عێراق	1,933,544	1,000,762	526,962	843,949	1,302,131	1,895,738	2,349,789	670,873
بیانی	558,636	255,346	83,844	376,111	378,037	550,376	682,196	82,260
کۆی گشتی هەرێم	2,952,027	1,529,434	782,251	1,603,400	2,100,210	3,057,642	3,789,983	845,747

هێلکاری 14: بەراووردی گەشتیاری هاتوو بۆ هەرێمی کوردستان بە پێی جۆری گەشتیار بۆ ساڵانی 2013-2020

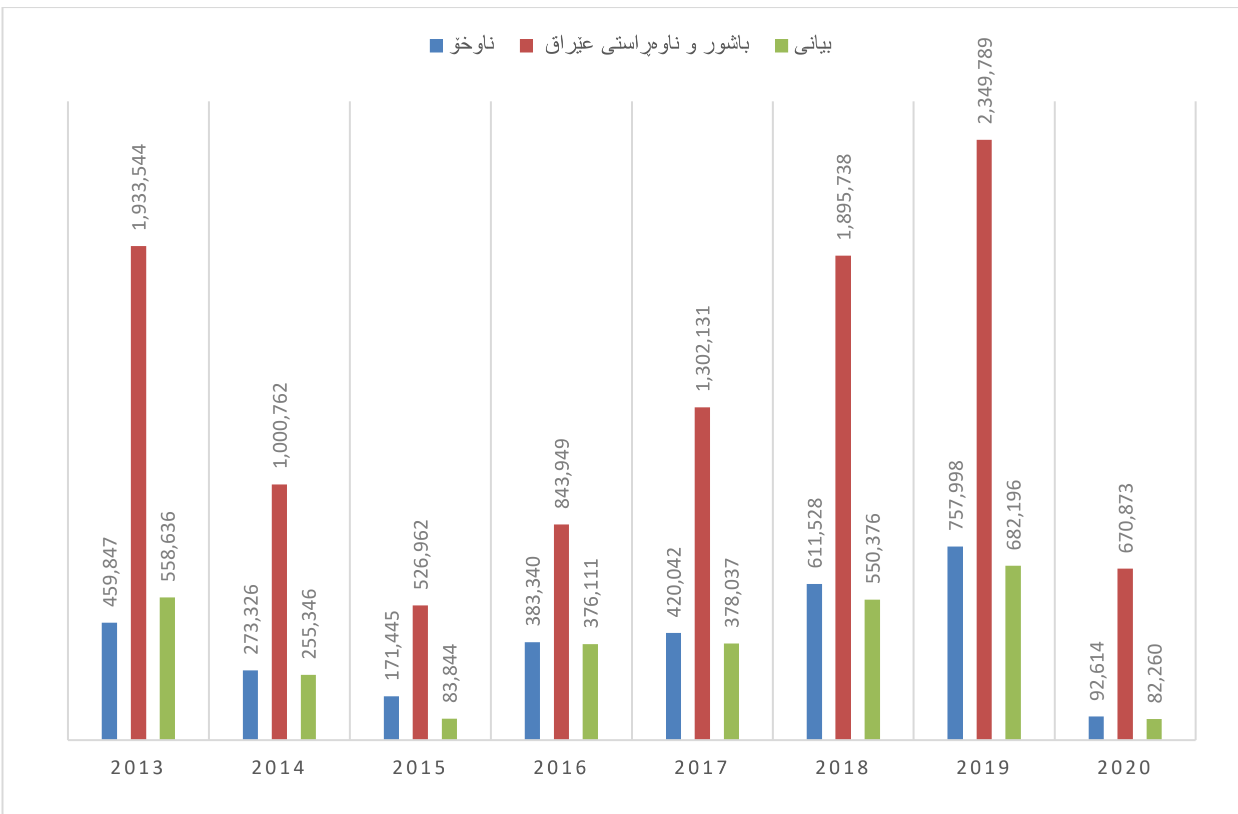

لە هێلکاری (14) هاتووە, لە ساڵانی 2013-2020, ژمارەی ئەو گەشتیارانەی کە لە باشور و ناوەڕاستی عێراق هاتوونەتە هەرێمی کوردستان زۆر بەرزترە بە بەراوورد بە گەشتیارانی ناوخۆیی و بیانی. لە ساڵی 2020, ژمارەی گەشتیار بە شێوەیەکی بەرچاو دابەزیوە بە بەراوورد بە ساڵی 2019 بۆ گەشتیاری بیانی و ناوخۆیی و باشور و ناوەڕاستی عێراق.

دەستەی ئاماری هەرێمی کوردستان/بەشی بازرگانی

هێلکاری 15: ڕێژەی سەدی دابەشبوونی گەشتیاری هاتوو بۆ هەرێمی کوردستان بە پێی جۆری گەشتیار لە ساڵی 2020

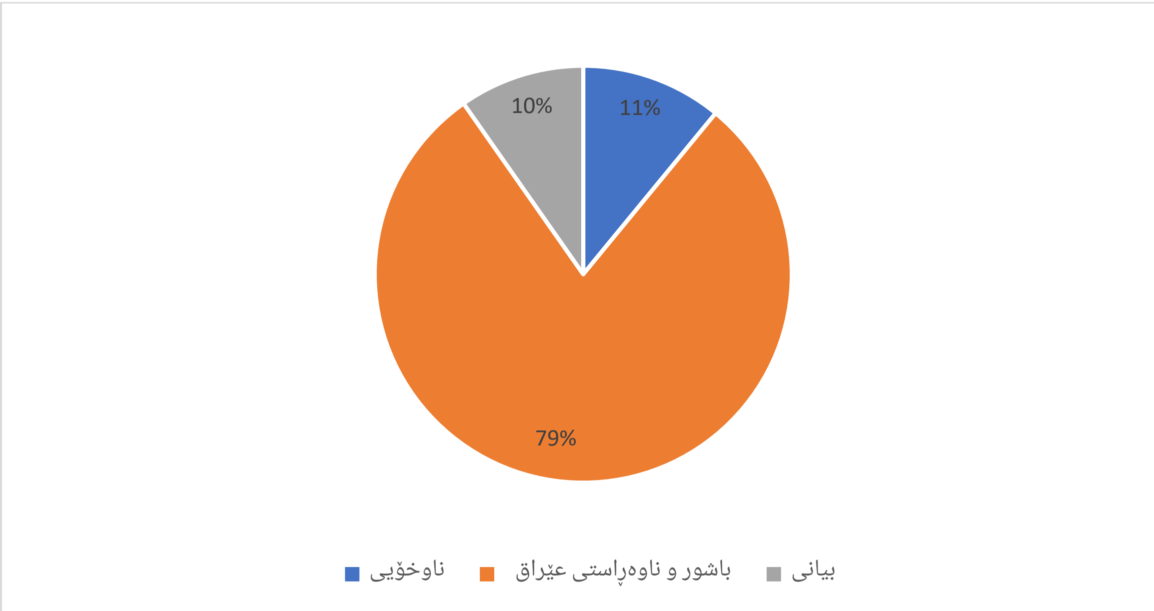

خشتەی 8: ژمارەی گەشتیاری هاتوو بۆ هەرێمی کوردستان لە سەر ئاستی پارێزگا و ئیدارەی گەرمیان بۆ ساڵانی

2018- 2020

پارێزگا	2018	2019	2020
هەولێر	1,644,942	1,983,391	630,340
سلێمانی	1,007,296	1,140,760	61,026
دهۆك	358,520	618,638	150,000
ئیدارەی گەرمیان	46,884	47,194	4,381
کۆی گشتی هەرێم	3,057,642	3,789,983	845,747

هێلکاری 16: بەراووردی ژمارەی گەشتیاری هاتوو بۆ هەرێمی کوردستان بە پێی پارێزگا و ئیدارەی گەرمیان لە نێوان ساڵانی 2018-2020

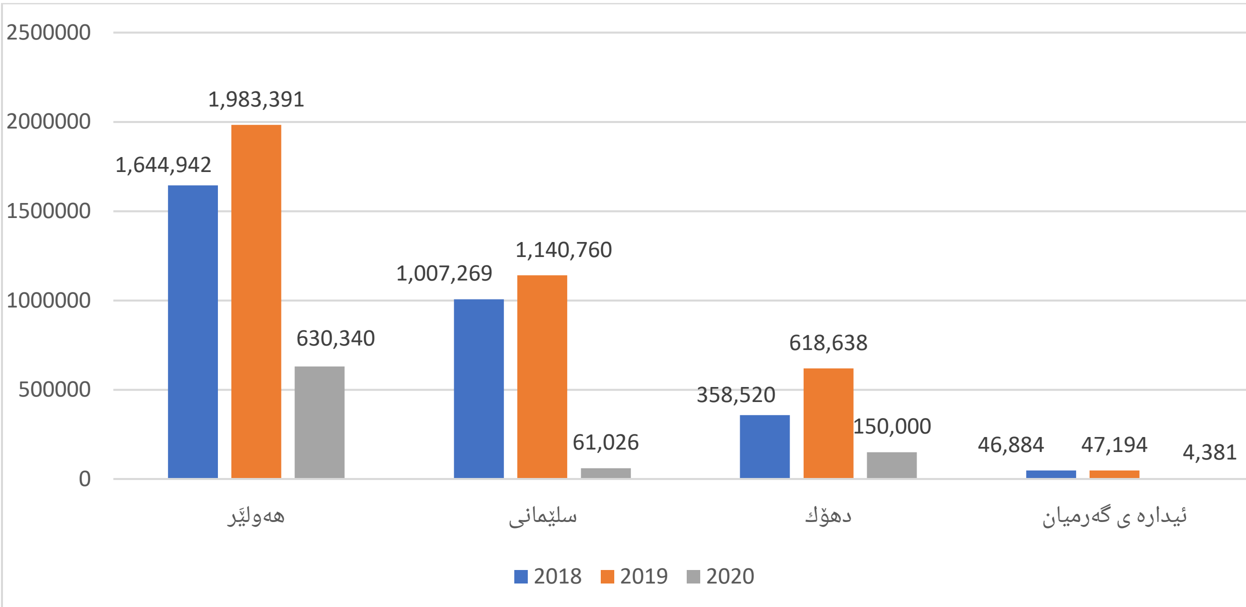

خشتەی 9: ژمارەی گەشتیاری هاتوو بۆ هەرێمی کوردستان بە پێی جۆری گەشتیار لە سەر ئاستی پارێزگا و ئیدارەی گەرمیان لەساڵی 2020

پارێزگا	گەشتیاری ناوخۆ	گەشتیاری باشوور و ناوەڕاستی عێراق	گەشتیاری بیانی	کۆی گشتی
هەولێر	48,830	537,503	44,007	630,340
سلێمانی	12,205	37,836	10,985	61,026
دهۆك	30,000	93,000	27,000	150,000
ئیدارەی گەرمیان	1,579	2,534	268	4,381
کوی گشتی هە رێم	92,614	670,873	82,260	845,747

هێلکاری17 : بەراوردی گەشتیاری هاتوو بۆ هەرێمی کوردستان بە پێی جۆری گەشتیار لە سەر ئاستی پارێزگاکان و ئیدارەی گەرمیان لە ساڵی 2020

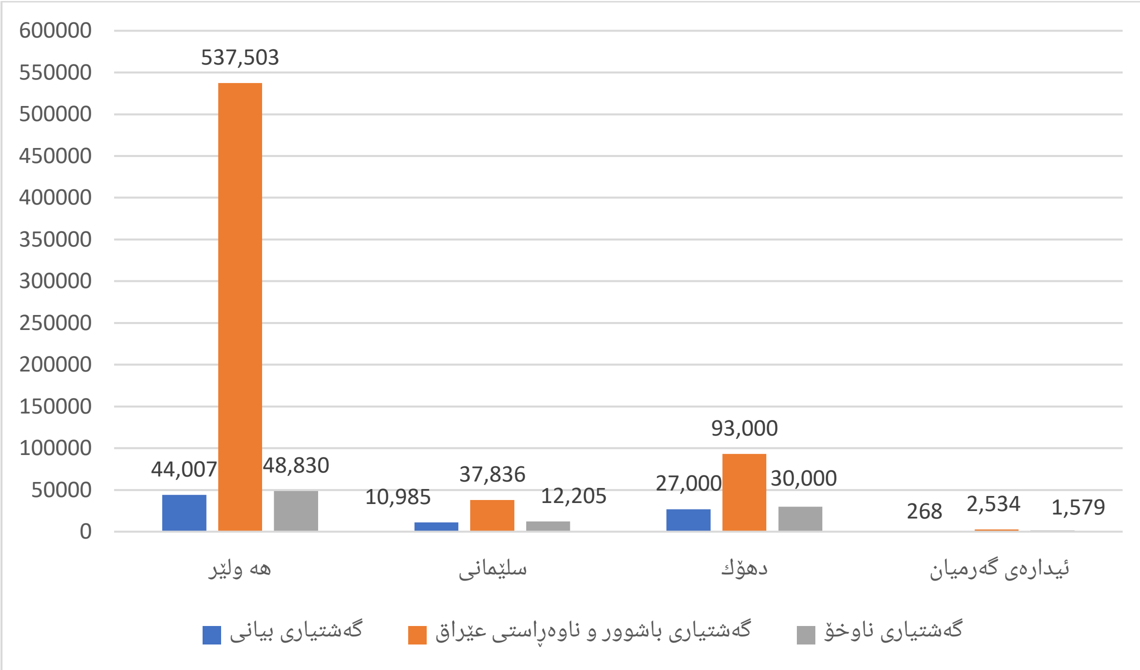

هێلکاری 18: بەراووردی گەشتیاری هاتوو بۆ هەرێمی کوردستان بە پێی جۆری گەشتیار لە سەر ئاستی پارێزگاکان و ئیدارەی گەرمیان لە ساڵی 2020

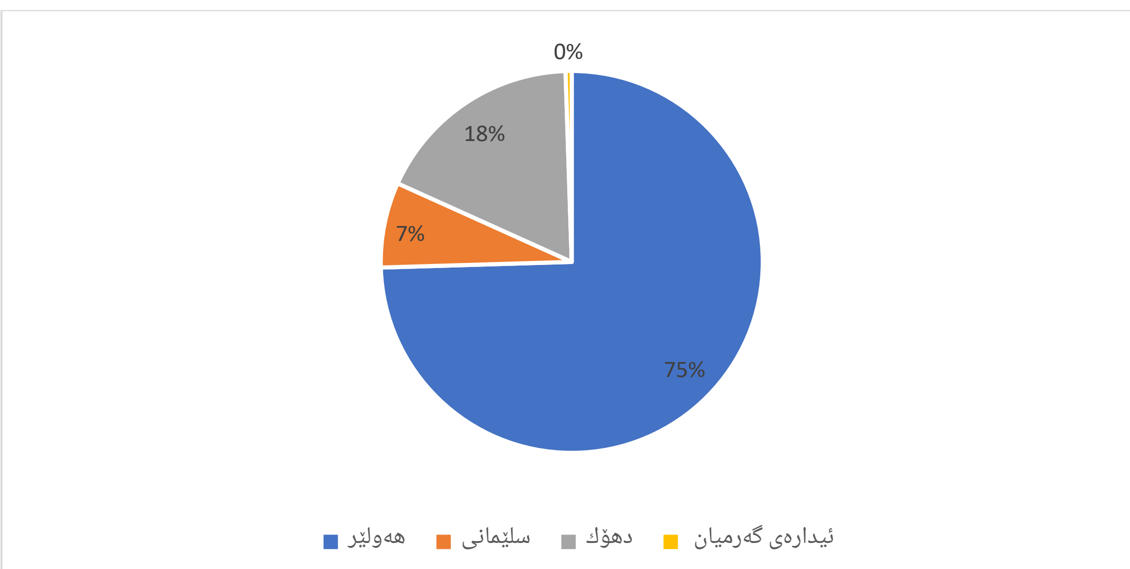

وەزارەتی پلاندانان - دەستەی ئاماری هەرێم

www.krso.gov.krd